

Obsah

2	Úvodní slovo starostky	7	Setkání Tisováků
3	Výměna občanských průkazů	8	Michal Ludvík Antonín Rohrer
4	Co nového v naší knihovně?	9	Z kroniky Měchova
5	MŠ Krásné Údolí	12	Český svaz žen
5	Úspěch žáků SOU Toužim	13	SDH
6	Před 20 lety	15	DPS Teplá

Úvodní slovo starostky

Milí čtenáři,

právě držíte první číslo letošního Zpravodaje. Ve stručnosti se pokusím shrnout zajímavosti z naší obce.

Podle zákona o odpadech musí všechny obce zajistit od 1. 1. 2015 oddělené soustředování papíru, plastů, skla, kovů a biologických odpadů rostlinného původu (BRKO). Proto byla sběrná hnízda v obcích od dubna rozšířena o hnědé sběrné nádoby, do kterých můžete odkládat rostlinný odpad. Stříbrná popelnice na drobný kov je umístěna u budovy obecního úřadu.

Již podruhé jsme se přihlásili do soutěže Vesnice roku. Prvního června nás navštívila hodnotitelská komise, kterou jsme uvítali na návsi. Ve společenské místnosti proběhla obsáhlá prezentace místních spolků, společnosti FARMA Otročin a místních specialit – koláčů, sýrů, mléka. Po malé ochutnávce jsme vyjeli povozem Praga V3S na zajímavá místa naší obce. Jak jsme dopadli v soutěži, se dozvíte v příštím čísle.

Na začátku června proběhlo v Karlovarském divadle slavnostní vyhlášení výsledků soutěže Stavby Karlovarského kraje, kde se prezentovala i stavba z našeho katastru a to Rohrův mlýn z Tisové. Mlýn obstál v anketě Zachráněná památka, dostal 454 hlasů.

Na prvním místě se umístil Národní dům v Karlových Varech s 655 hlasy, na druhém místě dvorec Nový dvůr z Nového Kostela s 545 hlasy a pak Rohrův mlýn. Poděkování patří rodině Bartoňových za znovuoživení tohoto krásného místa a za citlivý přístup k rekonstrukci této historické budovy.

Další zajímavou akcí, které jsem se účastnila v měsíci červnu, bylo Setkání rodáků a přátel Tisové. Díky skvělé organizaci paní Malinové se setkání vydařilo. Přijela spousta Tisováků, kteří s nadšením vzpomínali na léta prožitá v Tisové. Velice mě zaujal historický výklad o rodě Rohrerů, kteří žili v Tisové, od pana doktora Ivana Pfeifera. O historii a osobnostech naší malé osady ví spousta zajímavých informací, o které se podělí i v našem Zpravodaji.

Začínají prázdniny, doba cestování. Až nebudete vědět kam s dětmi na výlet, ozvěte se. Nabízím k zapůjčení pět kusů celoročních permanentek do Bečovské botanické zahrady, které nám věnovalo vedení zahrady.

Na závěr Vás všechny zvu na Otročínské slavnosti, které se konají v sobotu 25. července od 14 hodin na návsi v Otročině.

Přeji všem pohodové léto, dětem zážitků plné a sluncem zalité prázdniny.

Marie Šaňková

Návštěva komise soutěže Vesnice roku

Výměna občanských průkazů

V letošním roce končí desetileté období od hromadné výměny občanských průkazů prováděné v roce 2005. Doporučujeme ověřit si, zda nekončí platnost i Vašeho občanského průkazu.

O výměnu občanského průkazu si můžete požádat u kteréhokoliv obecního úřadu obce s rozšířenou působností, v hlavním městě Praze a úřadu městské části Prahy 1 až 22.

Doporučená lhůta k podání žádosti je 30 - 60 dnů před koncem platnosti stávajícího občanského průkazu, nejpozději však do 15 pracovních dnů po dni, ve kterém došlo ke skončení platnosti občanského průkazu.

Stará podoba občanských průkazů

Současná podoba občanských průkazů

Magistrát města Karlovy Vary

Občanské průkazy a cestovní doklady

Moskevská 21, (přízemí a I. patro)

Přízemí - výdej všech hotových dokladů, tj. občanských průkazů i cestovních pasů

Telefon: 353 118 330, 353 118 372

I. patro - příjem všech žádostí o vydání nových dokladů, tj. občanských průkazů nebo cestovních dokladů

Telefon: 353 118 126, 353 118 127, 353 118 444

Úřední hodiny

- pondělí a středa:
8:00 – 12:00 hod. a 13:00 – 17:00 hod.
- úterý a čtvrtek:
8:00 – 12:00 hod. a 13:00 – 14:00 hod.
- pátek:
8:00 – 12:00 hod.

Informace k občanským průkazům také na tel. linkách: 353 118 129, -134, -135, -136.

Jednotné kontaktní místo
Konzultace valích prvních podnikatelských kroků

EVROPSKÁ UNIE

BusinessInfo.cz
Oficiální portál pro podnikání a export

Podnikáte v České republice a chcete realizovat zakázku v Evropské unii na základě českého oprávnění?

Uvažujete o vysílání zaměstnanců na realizaci zakázky do států Evropské unie?

Nevíte, jaké kroky musíte učinit před realizací zakázky a jaké dokumenty předložit v případě kontroly?

Chcete dlouhodoběji podnikat ve státech Evropské unie?

Informace zdarma poskytuje:

Jednotné kontaktní místo
Magistrát města Karlovy Vary
obecní živnostenský úřad
U Spořitelny 2
361 20 Karlovy Vary

e-mail: jkm@mmbk.vz
tel. 353 118 710, 702
3. patro
kancelář č. 314, 326

Co nového v naší knihovně?

Z dotace Ministerstva kultury jsme vloni modernizovali vybavení knihovny. Pořídili jsme dva nové počítače a tiskárnu. Já mám pro svoji práci počítač připojen na výpůjční program REKS.

V pololetí je zapsaných 58 čtenářů, z toho 15 dětí. Děti ale více zajímají počítače a potom knihy. Naše knihovna je místem setkávání nejen dětí, ale i maminek s mrňaty či babiček. Děti si mohou malovat a hrát a dospělí v klidu posedět u šálku kávy.

Knihovna je dobře zásobena, v současnosti má 3108 knih všech žánrů. Máme velký výběr naučných knih i z našeho okolí (Tepelsko), ale i románů pro ženy, dívky, detektivních románů (Vašíček, Cimický, Vondruška). Každý si vybere tu svoji. Přijďte a přesvědčte se, jste vítáni.

Také už několik let sbíráme plastová víčka, pro postiženého chlapce z Toužimi. Na sběru se podílejí i chlapci z podniku FARMA Otročin a děkuji panu Šaškovi za jejich donášku.

V letošním roce jsme se rozloučili s naší velkou a dlouholetou čtenářkou paní Růžnou Černou.

Opět vyhlášíme výtvarnou soutěž Obec očima dětí a letošní ročník je zaměřen na téma Moje rodina. Těšíme se na vaše obrázky, které budou vyhodnoceny a na nejlepší malíře čekají zajímavé ceny.

A závěrem připomenu otevírací dobu v knihovně. Ta je každé úterý od 12 do 18 hodin.

Přeji Vám všem krásné léto.

Jaroslava Hronová

MŠ Krásné Údolí

Vážení,

dovolte, abych Vás takto mimořádně seznámil s několika novinkami spojenými s provozem a činností naší Mateřské školy v Krásném Údolí a také Vás spolu s paní ředitelkou pozval na návštěvu a následně k případnému zápisu Vašeho dítěte do MŠ.

V rámci možností školky se snažíme vycházet rodičům vstříc a v současné době jim nabízíme:

- pracovní dobu ve školce od 6:30 do 16:00 hodin (dobu individuálního příchodu je možné vždy domluvit),
- nehradí se úplata za předškolní vzdělávání (také používáno jako „NIV“ nebo „školné“),
- nově od 1. 1. 2015 je poskytováno bezplatné stravování dětí, které bude hrazeno zřizovatelem (městem Krásné Údolí) z jeho rozpočtu.

Tímto se náklady rodičů na pobyt dětí v naší školce přiblížily na nulovou hranici (rodiče platí pouze příspěvky na výlety, divadla atd.). Chceme nejen kvalitní pedagogickou, výchovnou a pestrou činnost v malém dětském kolektivu, ale i právě beznákladovou školkou zaujmout rodiče a děti z našeho městečka a i případné zájemce z okolí. Již nyní k nám dojíždějí děti z Brtě, Otročina, Poseče, Přílez i Toužimi.

Případné zájemce zveme na prohlídku naší malotřídní školky a kolektivu dětí - kolem 15 dětí ve věkovém rozpětí od 3 (popř. 2) do 6 let. Napište, zavolejte a domluvte si schůzku s ředitelkou p. Čermákovou (tel. MŠ - 721 762 622), nebo přímo se mnou (tel. MÚ - 730 182 849). Rádi Vás provedeme, zodpovíme Vaše dotazy a Vaše dítě uvítáme v naší školce. Do dění v naší MŠ můžete nahlédnout i v sekci Mateřská škola na našich stránkách: www.krasneudoli.cz.

*Ing. Martin Frank
starosta města Krásné Údolí*

*Věra Čermáková
ředitelka MŠ*

Úspěch žáků SOU Toužim učebního oboru automechanik na krajské soutěži mladých automechaniků v Ostrově

Stejně jako v předchozích letech se i letos konalo krajské kolo soutěže odborných dovedností Autoopravář Junior 2015. Soutěž se uskutečnila dne 23. 2. 2015 ve Střední průmyslové škole Ostrov, na pracovišti v Karlových Varech, Sportovní č. p. 4.

Vyhlašovatelem soutěže Autoopravář junior je Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky a Svaz prodejců a opravářů motorových vozidel České republiky. Soutěž se skládala z teoretického testu, který obsahoval celkem 101 otázek z odborných předmětů a z praktické části, kde žáci prováděli 8 praktických úkolů typu poznávání součástek, oprav, seřizování,

diagnostikování závad a jejich následné odstraňování.

V celkovém pořadí obsadil náš Miroslav Kalibán 2. místo a kvalifikoval se tak do celostátního kola, které se uskutečnilo v prostorách Service Training Center ŠKODA AUTO, a. s. Kosmonosy v termínu 1. až 3. 4. 2015. Druhý náš žák Jan Miksa obsadil v celkovém pořadí 4. místo.

Děkujeme oběma našim soutěžícím za velmi dobrou reprezentaci naší školy.

*Miroslav Matoušů
učitel odborných předmětů SOU Toužim*

Před 20 lety, rok 1995 – 1. část

Stav obyvatel k 31. 12. 1995

Muži: 273

Ženy: 300

Celkem: 573

Počasí v první polovině roku

Leden: první dekáda velké mrazy až -17 °C

Únor: teploty do -4 °C

Březen: sníh se drží celý měsíc, 27. 3. bouřka

Duben: do 17. 4. mrazíky, pak velké oteplení až na 15 °C

Květen: do poloviny května prší

Červen: chladněji, deštivo

Školství

Ve školním roce 1995–1996 je na základní školu zapsáno 9 žáků.

I. ročník: 2 žáci

II. ročník: 5 žáků

III. ročník: 2 žáci

Od 1. listopadu je Základní škola a mateřská škola pod jedním ředitelstvím a obě instituce jsou umístěny v jedné budově.

Mateřská škola má zapsáno 18 dětí ve věku od 3 do 6 let.

I v letošním školním roce se děti základní i mateřské školy účastnily plaveckého kurzu ve Žluticích.

Letos nás postihla epidemie chřipky – škola byla téměř celý prosinec uzavřena.

Pokračovala výuka dětí hře na hudební nástroje ve spolupráci s Obecním úřadem a LŠU v Bečově, která zajišťovala učitele výuky p. Vohnouta. Pan učitel vyučoval hře na zobcové flétny, dechové a bicí nástroje.

Kultura

O kulturní vyžití všech tancechtivých občanů se postarali myslivci 21. ledna formou tradičního mysliveckého plesu s bohatou tombolou. Nechyběl ani únorový průvod masek obcí – Babí hop za účasti Svazu žen a hlavně mnoha dětí. Dětská organizace Junák se postarala o uspořádání Dětského dne pro všechny místní děti na fotbalovém hřišti.

z kroniky vypsala Marie Šašková

Setkání rodáků, bývalých i stálých obyvatel a přátel obce Tisová

V sobotu 20. června se na návsi v Tisové, ve velkoprostorovém stanu uskutečnilo druhé setkání rodáků a přátel obce Tisová.

Po uvítání všech přítomných J. Malinovou, nás chlebem a solí přivítaly otročínské ženy a společně s dětmi nám také předvedly taneční vystoupení. Slavnostního projevu se ujala starostka obce Otročín paní Marie Šašková. Přivítala všechny přítomné, kyticí poděkovala organizátorce a pohovořila také o historii Tisové. Projev ukončila slavnostním připitkem. Poté se všichni zapsali do pamětní knihy a byli odekorováni pamětní stužkou. O historii Tisové se také zmínil MUDr. Ivan Pfeifer. Potěšilo i poděkování a květina pro paní starostku a organizátorky od pana Jaroslava Adama. Následovalo povídání, poznávání a vzpomínání na léta společně prožitá v Tisové. Zábava pokračovala až do nočních hodin. O dobrou náladu všech se postaral pan František Vrbský s harmonikou.

O občerstvení v podobě grilovaných klobásek a o uhašení naší žízně se nám postarali dokonalí hostitelé a pozorná obsluha - dobrovolní hasiči z Otročina. Nechyběly ani vynikající sladkosti, které napekly ve velkém množství rodačky - paní V. Hůlková, Z. Kalčíková, J. Malinová, J. Vrbská a A. Wolfová.

Účast byla hojná. Setkání si nenechalo ujít 85 tisovských rodáků a přátel, kteří během odpoledne přišli své známé pozdravit. Věříme, že si z letošního setkání odváželi všichni naši rodáci, kteří se v mnohých případech do rodné obce vrátili po dlouhých letech, jen ty nejhezčí zážitky. Všem, kteří se jakýmkoli způsobem o zdárný průběh a krásnou atmosféru setkání rodáků a přátel přičinili, náleží srdečné poděkování.

Jaroslava Malinová (Vdovíaková)

Michal Ludvík Antonín Rohrer

300 let od smrti významného tisovského rodáka

(*1650 Tisová, †1715 Rastatt)

Barokní architekti a stavitelé Michal Ludvík Antonín (Michael Ludwig Anton) Rohrer a jeho dva synové Jan Michael Ludvík (Johann Michael Ludwig, 1683–1732) a Jan Petr Arnošt (Johann Peter Ernst, 1690–1762) jsou zcela nesporně nejvýznamnějšími rodáky Tisové i Otročinska.

Nelze říci, že by stavitelé Rohrerovi byli zcela zapomenuti, ale určitě nejsou vzpomínáni v míře, kterou by si zasloužili, a která by odpovídala jejich významu. V historii Tisové, Toužimi a Ostrova se tak setkáváme se jménem Rohrerů, zpravidla však jen v souvislosti se jménem nejproslulejšího z nich – s Johannem Michaellem, údajů je však uváděno málo a nezřídka i nepřesně nebo chybně.

Ve všech dostupných podkladech u nás i v Německu, kde působili mnohem déle, je jako místo narození Rohrerů uváděna Tisová. V těch, které předkládají i podrobnější informace, pak to, že jím byl mlýn na řece Teplá, stojící západně od vlastní obce a nesoucí jejich rodinné jméno – Rohrerův mlýn.

Přesto některé skutečnosti budou zřejmě ještě vyžadovat doplnění resp. vyjasnění. Renovace mlýna manželi Bartoňovými vedla před krátkým časem karlovarský památkový úřad k podání návrhu na ocenění provedené rekonstrukce a na udělení titulu karlovarská stavba roku a podle údajů v návrhu byl uvedený mlýn na Teplé (jmenovaný v návrhu jako Rohrův) postaven z podnětu a na náklady markraběte Julia Františka Sasko-Lauenburského v letech 1685 až 1687. To sice koresponduje s uváděným datem narození syna Michala Ludwiga Rohrera, Johanna Petera Ernsta (r. 1687), neobjasňuje však místo narození jejich otce Michala Ludwiga a jeho staršího syna Johanna Michala, kteří se však narodili dříve (r. 1650 a r. 1683) a o nichž se uvádí, že se rovněž v tomto mlýně narodili.

Na rozdíl od jeho synů, není přesné datum narození Michala Ludvíka Antonína Rohrera známé a obvykle se uvádí, že se narodil kolem roku 1650.

I o něm se vesměs uvádí, že se narodil v Tisové, a že i on pochází z mlýna na řece Teplé, stojícím západně od vlastní obce a nesoucím rodinné jméno – z Rohrerova mlýna.

Jestliže uvádíme, že všichni Rohrerové, jako proslulí tisovští rodáci si oprávněně zasluhují naši mnohem větší pozornost, pak zcela nesporně je třeba ji věnovat nejdříve zakladateli tohoto stavitelského rodu – Michalu Ludvíku Antonínu Rohrerovi. A to nejen proto, že se při rodinné tradici jejím zakladatelem vždy začíná, ale také i z dalšího velmi významného důvodu – v letošním roce si můžeme připomenout zcela mimořádné výročí – 300 let od jeho smrti.

Zřejmě v duchu rodinné tradice se nejdříve učil na mlynářského a tesařského mistra a teprve později je už označován i jako mistr studnař a stavitel.

Stavební činnost a život všech stavitelů Rohrerů je úzce spjata s toužimským a ostrovským a později bádenským panstvím jejich majitelů. Plně se to týká i zakladatele tohoto rodu Michala Ludvíka.

Michal Ludvík Antonín Rohrer působil ve službách sasko-laeunburského vévody Julia Františka a pracoval zpočátku na jeho rezidenci v Ostrově. V roce 1684 na Novém letohrádku, budovaném pražským stavitelem Abrahamem Leuthnerem a v roce 1685 také na stavbě Nového zámku. Je uváděn jako stavitel menažerie v zámeckém parku v tomto městě. Při stavbě Nového zámku se seznámil s Kryštofem Dientzenhoferem, pozdějším slavným českým barokním stavitelem, který v té době pracoval ve skupině A. Leuthnera, než se v roce 1689 osamostatnil. Uvádí se, že vliv Dientzenhofera na tvorbu Rohrerů je patrný, a že s přicházejícím rokokem jejich stavby získaly četné prvky tohoto stylu.

Větší proslulosti získal Michal Ludvík Rohrer stavbami, které prováděl později v Rastattu, tehdejším hlavním městě Bádenska.

Markrabě Ludvík Vilém, manžel Františky Sibily Augusty, dcery roku 1689 zemřelého vévody Julia Františka, přistoupil k obnově válkami poničeného Rastattu a na jeho obnovu byli povoláni i čeští a italští mistři i řemeslníci a dělníci, působící dosud v Ostrově.

Michal Ludvík Antonín Rohrer i se svými syny přesídlil do Bádenska rovněž, jeho bydlištěm se stává válkami poměrně ušetřená obec Marktflecken.

Jako stavitel se se svým tehdy 17letým synem Janem Michaellem Ludvíkem i s jeho mladším bratrem Janem Petrem Arnoštem věnuje pod vedením italského architekta Domenica Rossiho (1659–1715) stavbě rezidence, nového města a jeho opevnění.

Mezi jiným je kolem roku 1700 pověřen velmi významnou stavbou, vypracováním jejího plánu i jejím provedením, a to tzv. Bull - Stollhofenerské linie, pevnostního opevnění na ochranu bádenského území proti útokům francouzských vojsk. Cca 10 kilometrů dlouhé opevnění sahalo z vnitrozemí ke břehům horního Rýna. V Rastattu stavěl i tzv. Brunnenhaus.

Dva synové Michala Ludvíka Rohrera – jak starší Jan Michael Ludvík Rohrer (1683, Tisová), tak mladší Jan Petr Arnošt Rohrer (1690), pokračovali velmi úspěšně v otcově práci a jako stavitelé dosáhli ještě větší proslulosti, a to jak díky stavbám u nás (v Ostrově), tak zejména později v Bádensku. Tvořili na mnohem více místech, kromě Rastattu dále v Ettlingenu, Baden-Badenu, v Bruchsalu, v Daxlandenu, v Offenburgu, Bietigheimu, v Busenthalu, v Kislau, ve Waghäuselu a pravděpodobně i na dalších místech, buď společně, nebo po smrti Jana Michaela Ludvíka pak jen mladší bratr sám. A i spektrum jejich staveb bylo mnohem širší – stavěli nebo se podíleli v uvedených městech na stavbách zámků, rezidencí, kostelů, letohrádků, bran a eremitáže, dále však i na civilních stavbách jakými byly např. radnice, nemocnice, semináře aj.

To je ovšem již téma pro další sdělení.

Ivan Pfeifer

Základní prameny:

Grulich, Rudolf: Ein Glücksfall für Baden – vor 300 Jahren kam Baumeister Rohrer von Böhmen nach Bruchsal.
In: Rudolf Grulich zum 70. Geburtstag, Nidda 2014.
Wikipedia.de, Wikipedia.cz

Z kroniky Měchova: Jak se žilo v Měchově a na vsích v 19. století

Následně bych rád popsal všeobecné poměry, jaké panovaly ve druhé polovině minulého století ve všech vesnicích naší domoviny.

Mnoho mi o tom vyprávěli můj dědeček a starý „Gaogl“, někdejší obecní sluha naší obce. O době na přelomu století vyprávím z vlastní zkušenosti. Starší generace lidí, kteří vyrostli v době, kdy naše domovina ještě patřila k Českému království, součásti rakousko-uherské monarchie, nazývá tuto dobu „starými dobrými časy“. S tím mohu souhlasit jen do určité míry, poněvadž v té době bývali lidé skromní a jejich životní potřeby tak nepatrné, že dnes jen žaseme nad jejich více než prostým způsobem života.

V letech po zrušení poddanství, dříve než se začal rozvíjet průmysl, všeobecně platilo, že všechno, co bylo zapotřebí ke každodennímu životu, se vyrábělo ve vsi nebo dokonce přímo na statku. Místo roboty na panském a poskytování spřežení odváděli hospodáři vrchnosti poplatky. Tyto daně a další odvody v naturáliích se panstvu splácely ve 20-30 ročních dávkách.

Tehdy bylo zapotřebí peněz, a ceny za zemědělské produkty byly nízké. Muselo se šetřit. Bývaly statky, kde se kromě soli nekupovalo nic. Plátno se předlo z vlastního lnu, tkalo na domácím tkalcovském stavu. Krejčí přicházel do domu na tzv. „Stör“ a šil šaty přímo v domě. ➔

Vysoké boty se nosily jen o nedělích a svátcích do kostela. Přes týden si lidé nazouvali podomácku vyřezané dřevěné pantofle. Nedělní šaty, starobylý kroj, se dědily po generace z otce na syna, z matky na dcery. Lidé nic jiného neznali, a byli spokojeni. Stejně to bylo i se selskou stravou: káva se podávala jen o největších svátcích, jinak se vařila mléčná nebo zapražená polévka a brambory se solí.

Maso se jedlo nejvýše v neděli, a ještě ne pravidelně, v týdně vůbec ne. Chleba se jedl suchý, občas namazaný tvarohem. Máslo a vejce se muselo nechat na prodej, aby se vydělaly peníze. Žito a pšenice se vozily k mletí do některého z blízkých vodních mlýnů. Chléb pekla selka sama. Skoro u každého domu ve vsi stávala chlebová pec. Peklo se 10 až 20 bochníků chleba najednou. Stačily na 14 dní až na tři týdny. Asi si dokážete představit, jak tvrdý potom chleba býval!

Na Vánoce byla zabijačka, sádlo se vyškvařilo, maso vyudilo. To byla jediná doba, kdy se jedla uzenina, kupovala se málokdy, maso v malém množství v neděli a ve svátek.

Chovný dobytek se prodával židovi z Toužimi nebo Teplé, jateční kusy kupovali přímo řezníci. Teprve od roku 1900 existovali obchodníci, kteří dobytek na porážku vykupovali. Prodávalo se tzv. „na ruku“, to znamená, že sedlák a obchodník dobytce ocenili a dohodli se na ceně. Nezkušeného sedláka tehdy nepoctiví handlíři nejednou pěkně napálili. Stávalo se často, že prodávajícímu namluvili, že prodaný kus je nemocný - a musel buď slevit na ceně nebo vzít dobytce nazpátek. Většinou se tvrdilo, že poražený kus měl tuberkulózu, nebo jinou nemoc. To znamenalo jediné: vrátit nebo slevit! Nejčastěji brali podvodníci na hůl právě ty nejchudší. Založení spolků pro porážku dobytka jednotlivcům prospělo, stejně ale existovali různí chytráci, kteří ve svůj prospěch zneužívali nouze druhých. Také obilí vykupovali obchodníci, většinou židé. Po dodání si obchodník zpravidla stěžoval na špatnou kvalitu, což znamenalo opět jediné: buď slevit z ceny nebo jet zpátky domů. Sedlák peníze potřebuje, to obchodníci dobře věděli, a tak zůstal stav nezměněný až do doby založení sýpkových společenstev a zavedení nového řádu v systému prodeje.

Pracovní doba na vesnici neznala ani osmihodinovou, ani desetihodinovou nebo dvanáctihodinovou pracovní dobu. V létě se vstávalo ve čtyři,

v zimě v pět nebo nejpozději v šest hodin, půldruhé hodiny se krmilo, potom se šlo do práce. Žádná polední přestávka se nekonala - mezi půl dvanáctou a jednou hodinou se musel znovu nakrmit dobytek, a po obědě se šlo zase pracovat. Práce končila za soumraku - den co den, rok co rok. Je pochopitelné, že lidé, kteří okusili život ve městě s jeho pravidelnou pracovní dobou, byli pro vesnici nadobro ztraceni. Důsledkem popisovaných poměrů byl odchod lidí z venkova.

Postupem času se to změnilo, blízkost lázeňských měst, v nichž našlo práci a výdělek mnoho místních lidí, vytvořila také v sousedních vesnicích postupně jiné, snesitelnější poměry.

Sociální poměry však byly špatné ještě dlouho po přelomu století. Pro zemědělské dělníky neexistovalo až do 1. července 1926 žádné nemocenské, důchodové nebo úrazové pojištění. Lidé, kteří po celý život pracovali v zemědělství, a nemohli si při této práci mnoho naspořit, bývali ve stáří, v nemoci nebo pracovní neschopnosti odkázáni na pomoc domovské obce, pokud neměli děti s domkem, u nichž by našli útočiště. A jak vypadala pomoc obce? Obecní pastouška byla dlouhá léta v žalostném stavu. Po začlenění do Říše musela být pro zchátralost zbořena. Do obecní pastoušky byli vykazováni ti, kdo byli vystěhováni z jiné obce, aby tam nezískali domovské právo. O jejich stravu bylo postaráno takto: každý daňový poplatník v obci musel na obživu obecních chudých přispívat podle výše svých daní.

Velcí statkáři museli živit jednu osobu po dobu asi 30 dní v roce, domkáři 2-3 dny, bečovská vrchnost jako největší daňový poplatník obce přispívala na obživu 130 dní. Vzpomínám si na muže jménem „Bombnferdl“, který bydlel v obecní pastoušce v malé komůrce, a jeho knihu, v níž byly zapsány pohledávky. S touto knihou chodil od domu k domu. Tento systém měl jednu výhodu: nebyli žádní simulanti. Pro skutečně staré a nemocné lidi to však bylo nedůstojné. Teprve po začlenění do Říše byl tento systém zrušen; důchodové, úrazové a nemocenské pojištění pro zemědělské dělníky bylo zákonem stanoveno od roku 1926, pro dělníky ve stavebnictví a průmyslu někdy kolem roku 1895 (?).

Ve vesnici žili řemeslníci, jak jsme již uvedli na jiném místě. Ti však měli zřídka pomocníky, většinou pracovali sami.

Na výše uvedených sociálních poměrech mohla obec změnit jen málo. Obec měla tak nepatrné příjmy, že z její strany bylo nějaké významnější zlepšení situace zhora nemožné. Změna na území celého státu, kterou bylo možné pocítit i v té nejmenší vesnici, nastala teprve v době, kdy průmysl vytvořil větší možnosti výdělků a dělníci z vesnic odešli do měst vydělávat peníze. Tento úbytek pracovních sil donutil zemědělce k pořízení strojů, a tím otevřel průmyslu nové pole působnosti. Také lázně ležící v bezprostřední blízkosti měly vliv na změnu všeobecných poměrů. Přestože zemědělství na jedné straně přicházelo o pracovní síly, na druhé straně se mu nabízely takové možnosti odbytu, jako nikdy dříve.

Ovšem i sociální situace majitelů byla svízelná. Sedláci své statky předávali některému ze svých synů, většinou nejstaršímu, často také nejmladšímu, podle velikosti rodiny. Pokud bylo více sourozenců, musel nový hospodář vyplatit každému z nich věno, často takové sumy, které statek hluboce zadlužily a majitel se musel celý život dít, jen aby o statek nepřišel. Když pak došlo k neštěstí, zátěž dluhů se často ještě zvýšila. Důsledkem byly odprodeje pozemků.

Sedlák, který statek předával, měl právo na výmínek v naturáliích: jednu obytnou místnost včetně vytápění a osvětlení a v naturáliích denně 1-2 l mléka, 1/2 - 1 kg másla, několik kop vajec, vepřové maso z domácí zabijačky a obilí a brambory. Předávací smlouvy často obsahovaly klauzuli, že výmínek bude příjemci v případě odstěhování vyrovnán dodatečně. Dědic byl navíc v případě nemoci výminkáře povinen zaplatit výlohy za lékaře. Přemrštěné požadavky výminkářů dohnaly nejeden statek na pokraj krachu. Hádky bývaly leckde na denním pořádku. U menších hospodářů bývala situace ještě těžší, hlavně tam, kde si rodiče nerozuměli se snachou. Největším problémem byl prostor. Staré selské statky a také stavení menších zemědělců, postavená v minulém století, mívala jednu velkou světnici a k tomu jednu nebo nejvýše dvě komory. Tato velká světnice byla kuchyní, obývacím pokojem a ložnicí zároveň, často pro celou rodinu.

V této místnosti se vařily brambory a obilí pro dobytek, také se tu pralo prádlo - podotýkám, že tyto poměry se na počátku tohoto století zásadně změnily. V novostavbách se stavěly byty,

jež sestávaly ze 3 až 4 místností pro jednu rodinu. Ve starých chalupách se velké místnosti přepažily, aby se oddělila kuchyň a ložnice. Sám si ještě vzpomínám na to, jak se ve staveních o dvou místnostech jedna z nich pronajímala další rodině. Starší děti spávaly v létě i v zimě na půdě v místnosti nad světnicí. Sloužící mívali postel většinou v síni, tedy místnosti, která se nacházela u schodů před vstupem na půdu. I to se v průběhu doby změnilo, a také sloužící dostali komoru sami pro sebe.

Zlé bylo, když někdo v domě onemocněl. Další místnost nebyla k dispozici a nemocný musel ležet ve světnici. Mnoho nemocných však tehdy nebyvalo, a když už někdo onemocněl, volal se lékař jen ve zcela výjimečných případech. Stál totiž peníze, a těch bylo vždycky málo. K nemocnému většinou zvali starou ženu, která dovedla zaříkávat. U takového zařikávání nesměl být nikdo přítomen; po vkládání rukou a pronášení zařikávadla následovala společná modlitba, kterou byl rituál uzavřen - často to opravdu pomohlo. Pokud nepomohlo, nedalo se zkrátka nic dělat. Existovaly zařikávačky proti července, očním nemocem, proti nádorům a křečím u dětí atd. Hlavními léčebnými faktory byla sugesce, tedy přenos vůle, a možná ještě více autosugesce. Pro lékaře se většinou volalo, až když už bylo pozdě. Lékaři také mívali málo práce.

Vzpomínám si, že za mých školních let působil v Bečově jediný lékař, doktor Zuleger. Zajížděl se svým spřežením do šesti či sedmi okolních vesnic, některé bývaly i sedm kilometrů vzdálené, třeba Hlinky, pro koňské spřežení na vrchovině to znamenalo nejméně jednu hodinu jízdy. Nejspíš mnoho nemocných nebylo. Po zavedení povinného nemocenského pojištění pro dělníky se změnilo i to. V každém okresním městě pak pracovali dva lékaři. Pak přišly také automobily a mnoho, mnoho pacientů.

Moje líčení je tak obšírné hlavně proto, abych mladé generaci, která tyto poměry nezná z vlastní zkušenosti, názorně vysvětlil, za jak obtížných podmínek a s jakou skromností jejich předkové ve staré domovině museli žít, co všechno si museli odepřít, aby vlast zachovali pro své potomky a navzdory těmto těžkostem ji stále znovu zkrášlovali.

*autor: Konrád Hanika
překlad: Blanka Horáková*

Český svaz žen

Drazí čtenáři,

polovina nového roku dosáhla svého konce. Odpočiňte si na moment od své práce a zrekapitulujte si společně s námi vše, co jsme v uplynulém pololetí zažili.

14. 2. proběhl již tradiční **masopust**. Všem účinkujícím maskám, letos nově doprovázejícím muzikantům, paní starostce za udělení Glejtu a symbolické otevření obce, našim dobrovolným hasičům i všem těm, kteří nám otevřeli dveře, ze srdce děkujeme. O týden později následoval **dětský karneval**. Doufáme, že se dětem probíhající program líbil.

6. 3. naše malé i velké tanečnice a tanečníci vystoupili v **Teplé** ženám k svátku. Dle potlesku usuzujeme, že měli úspěch. Následující den vystoupení zopakovali na **MDŽ pro naše otročínské babičky**. Ke gratulujícím se přidali malí poeti a místní hudební talenti.

30. 4. se k nám z lesů slétli **čarodějnice** i kouzelníci z širého okolí a předvedli nám své kouzelné taneční umění. Děti pak potěšila pohádka o Smolíčkovi v podání divadla z Prahy.

Středa 13. 5. se nesla ve znamení pomoci těm, jež postihlo onemocnění rakoviny. Naše dobrovolnice putovaly od domu k domu a nabízely Vám symbol tohoto **Dne proti rakovině** v podobě žluté kytíčky. Výsledná částka činila 6 756 Kč. Děkujeme.

1. 6. Otročín navštívila porota soutěže „**Vesnice roku**“. Ženy vítaly porotu tradičně v krojích s chlebem a solí. Děti pak čarovaly, aby naše obec vyhrála novou stuhu. Porota si prohlédla naši krásnou klubovnu, kde dostala symbolický čtyřlístek z perníku pro štěstí v soutěži. Doufáme, že jsme úspěšně dopomohly k vítězství a že naše ves bude oceněna.

6. 6. jsme velmi ochotně pomohly našim dobrovolným hasičům na **dětském dni**. Snad se všem dětem oslava jejich svátku líbila a narozeninový dort jim chutnal.

Závěrem bychom chtěly **poděkovat** za Vaši přízeň. Velké poděkování patří obci Otročín, místním spolkům i ochotným jednotlivcům, kteří nám v jakékoli situaci nabídli svou pomoc.

Markéta Zemanová

Vážení a milí spoluobčané,

dovolte mi Vás přivítat u čtení dalších novinek v dění SDH Otročin. I v období mezi posledními informacemi, které máte z minulého čísla otročínského Zpravodaje, a dneškem, se toho událo v naší obci i spolku dobrovolných hasičů hodně a tento článek by Vám chtěl přiblížit alespoň to nejdůležitější.

Na žádost paní starostky Šaškové jsme v průběhu května odstranili nechtěné větve v okolí obcí Tisová a Otročin. Některé jsme pomocí vypůjčeného štěpkovače rozdrtili, jiné přímo svezli na předem určené místo. Dále jsme pomocí naší cisterny zalévali vysázené aleje podél silnic v okolí obcí Otročin a Poseč, aby v době sucha nedošlo k jejich zničení. Naše jednotka také likvidovala následky úderu blesku do stromu v Poseči. Blesk udeřil blízko domu paní Pišťáčkové do stromu a jeho kmen rozdělil na dvě části. Tím došlo k jeho zničení a muselo dojít v rámci ochrany obyvatel i majetku k jeho úplnému odstranění.

Je dost dobře možné, že některých akcí pro obyvatele jste se zúčastnili také osobně, protože v posledních měsících se konaly již tradiční každoroční kulturní akce pořádané právě našimi členy. První takovou velkou veřejnou akcí, která patří ke koloritu každé obce, bylo pálení čarodějnic spojené se stavěním Májky. Společně se svazem žen jsme na 30. dubna připravili odpolední program, kde nechybělo představení pro nejmenší i tradiční lampionový průvod zakončený ohňostrojem. Na velký oheň upalující čarodějnici dohlíželi členové naší výjezdové jednotky. Za velké podpory všech přítomných se také podařilo postavit Májku a uhlídat ji až do dalšího dne. Další velkou tradiční akcí je Mezinárodní den dětí. Letos se konal v sobotu 6. června a nesl se v duchu jeho názvu: Z pohádky do pohádky. Pro děti byly připravené atrakce po cestě z Borováku až na návěs a díky sponzorům také spousta dobrot i dárečků. Po zábavné a namáhavé cestě ještě přišlo občerstvení a pěna, která měla u dětí opět velký úspěch. A protože jsou naše děti k neutahání, pokračovala pro ně zábava ještě po dobu kácení Májky.

Dovolte mi touto cestou poděkovat všem, kteří se na organizaci dětského dne podíleli a také sponzorům, kteří nám finančně přispěli: Obec Otročin, Střechamont-Zdeněk Karaba, Milan Kříž z Tisové, STA Servis-Petr Kabát, Elektromontáže Neprašovi, Pokrývačství Jaroslav Jonáš, Dopravní podnik města Plzně, ČSŽ Otročin, TJ Budoucnost Otročin, Myslivci Otročin, Rybářský spolek Otročin, A.P.S.A. Toužim, Tesařství Radek Bleha a Potraviny Otročin Phan Ngoc Anh.

V červnu se v Tisové konalo setkání obyvatel, kteří zde žijí nebo dříve žili. Členové SDH Otročin pomáhali s technickými přípravami a poté zajistili občerstvení pro účastníky tohoto setkání.

Začátkem června jsme měli možnost reprezentovat Sbor dobrovolných hasičů jako jeden z otročínských spolků před komisí, která bude rozhodovat o obci roku 2015. Při této příležitosti jsme členům komise předvedli techniku a také nové zázemí pro členy SDH Otročin. Novou klubovnu mají k dispozici členové SDH od května tohoto roku ve dvou místnostech pod kabinami fotbalistů. V těchto krásně zrekonstruovaných prostorech máme možnost se pravidelně scházet, organizačně připravovat akce i plánovat brigády.

V sobotu 30. května se na AC Startu v Karlových Varech konalo okresní i krajské postupové kolo v požárním sportu. Po velkých bojích a skvělých výkonech se zástupcům našeho sboru podařilo postoupit na Mistrovství České republiky, které se konalo od 26. do 28. června v Trutnově. Za veliké podpory příznivců i sponzorů odjeli muži reprezentovat obec i Karlovarský kraj ve složení:

- členové pravidelně reprezentující SDH Otročin - Michal Diviš, Roman Hazmuka ml., Martin Stražil, Vladimír Hudec, Vladimír Diviš a Daniel Matouš
- možnost reprezentovat Karlovarský kraj za naše SDH přijali – Michal Hornáček (SDH Dalovice), Tomáš Pipek (SDH Plesná), Petr Valenta (SDH Horní Slavkov) a Marek Váňa (SDH Mírová)
- jako vedoucí družstva jede Roman Hazmuka st.

Výsledky z Mistrovství budou známe až po uzavěrcce příjmů příspěvků do Zpravodaje, ale mohu Vám slíbit, že se k nim vrátíme v dalším článku.

Velice rádi bychom poděkovali všem fanouškům a sponzorům, kteří nám umožňují důstojnou reprezentaci naší obce. Mezi sponzory patří Obec Otročin, která zajistila dopravu reprezentujících sportovců a jejich nejvěrnějších fanoušků, dále finančně přispěli ANI PARTNER s.r.o., FARMA Otročin s.r.o., PENETRA s.r.o. Plzeň, VH Vítězslav Homolka Karlovy Vary a Vladimír Hajný z Poseče. Jistě jste si povšimli, že na všech akcích máme prosklenou kasičku na Vaše příspěvky právě na požární sport, takže naše veliké díky patří také Vám všem, kteří jste do ní kdykoliv přispěli.

Doufáme, že se brzy uvidíme na další akci pro veřejnost, kterou budou Otročínské slavnosti. Dále bychom Vás všechny rádi pozvali na závody v požárním sportu, které se budou již tradičně konat 15. srpna na fotbalovém hřišti.

Pavla Veselá Kaňková

Dům s pečovatelskou službou v Teplé

V Domě s pečovatelskou službou v Teplé (DPS) jsou v současné době **volné 3 bytové jednotky o velikosti 1+kk** pro nové zájemce.

DPS je určen pro občany (nejen z Teplé):

- kteří dosáhli důchodového věku,
- kteří pobírají invalidní důchod a jejichž celkový zdravotní stav je takový, že nepotřebují 24hodinovou péči, ale potřebují jenom pečovatelskou službu, aby mohli vést poměrně samostatný život.

Žádost o přidělení bytu v DPS je možné získat:

- u ředitelky pečovatelské služby v DPS,
- na webových stránkách města Teplá v sekci „Peč. služba – Dokumenty ke stažení“.

Více **informací** Vám poskytnu na **tel. čísle 353 301 111, mobilu 774 765 481** nebo na **www.tepla.cz – sekce Peč. služba**.

*Petra Horská
ředitelka a sociální pracovnice
Pečovatelská služba v Teplé, p. o.*

Dům s pečovatelskou službou v Teplé

Ve Zpravodaji byly použity mimo jiné fotografie dodané SDH Otročin a Svazem žen Otročin.
Zpravodaj z dodaných materiálů vytvořil Václav Švec. Evidenční číslo: MK ČR E 21522.

Obec Otročin - Otročin 48, 364 01, tel. 353 394 237
info@otrocin.eu | www.otrocin.eu

Ruský spisovatel a filozof Lev Nikolajevič Tolstoj: ...

POMUCKA: ALEA, COUL, EIS, INERCIE, LAZ, PMA, SKA, ULEV	SMĚROVKA HOVOR.	MNIŠSKÝ RÁD	NĚMECKÁ PŘED- LOŽKA V	DRŽENÍ ZVÍŘAT	POLODRA- HOKAM		INICIÁLY HEREČKY ZEDNIČKOVÉ	KONTURA	TROUCHNI- VĚT HOVOR.	SKUPINA VČEL		ZNAČKA KILOPONDU	SARMATÉ	2. DÍL TAJENKY	OBSAHUJÍCÍ KAKAO	OZNAČENÍ CITLIVOSTI FILMU
ČÁST TRUPU MN. Č.						LUMP					MOŘSKÝ PTÁK					
LÍNÝ ČLOVĚK						NEPATRNÉ MNOŽSTVÍ					TEXTILNÍ TOVÁRNA					
						TÝKAJÍCÍ SE TŘENÍ					TENISOVÝ KURT					
INICIÁLY ZPĚVÁKA HLASE			FOUKAT				ODCHÝLENÍ KOL					MAĎARSKÉ MĚSTO				
			1. DÍL TAJENKY				KOLÁČ ANGLICKY					MPZ IRSKA				
SEVEŘAN				LESK						NEALKOHOL. NÁPOJ						POHODNÝ
				LEST						ZN. MOTO- CYKLŮ						
CITOSLOVCE KLAPNUTÍ					LED NĚMECKY ZKRESLENÝ VJEM				SPOJOVACÍ CHODBA							
									STARÁ ANGL. MÍRA							
KOLEKTIV REDAKTORŮ							KLÁVESNA NA POČÍTAČI					JMÉNO HER. JANZUROVÉ				
							ZNAČKA LYŽI					KALIF, EMIS, NORMA				
	POSTAVA ZE ŠVEJKA	TÝKAJÍCÍ SE OSLA					DOMOV ANGLICKY					JIRÁSKŮV ROMÁN				
		KOSTKA LATINSKY					OBYVATEL SKOTSKA					UHLOVODÍK				
PEVNĚ SEMKNUTÁ SKUPINA						STŘEDOEVR. UNIVERZITA				ÚPLNÝ					AMERICKÁ ŠELMA	JINÝM ZPŮSOBEM ZASTAR.
						STAROŘEC- KÉ JMÉNO				CHEMICKÝ PRVEK ZN. C						
ZPĚVNÍ HLAS				OSMITISÍ- COVÁ HORA							STUPEŇ RYCHLOSTI					
				BYV. MOBILNÍ OPERAČNÍ							NALÉVÁN					
TVRZENÍ					PSOHLAVEC				PALÍČÁK							
					NOČNÍ VIDINA				PROJEVOVAT ÚCTU							
OKUSIT								ČISTIDLO NA OKNA				HALUCIN. AMFETAMIN				
								SVAZ				PLOŠNÁ VÝMĚRA				
	INICIÁLY DIRIGENTA VLACHA	DRAVÝ PTÁK					USEKNOUT					RÝŽOVÁ PÁLENKA				
		ZNAČKA SPORTOV. POTŘEB					ŘÍMSKÝCH 1502					HMYZO- ŽRAVCI				
DĚLO						TRESKOVITÁ ŘÍČNÍ RYBA					KUS LEDU				NÁZEV PÍSMENE L	ANGLICKÝ ŠLECHTIC
						VZDÁT ČEST					JMÉNO HERCE COSTNERA					
VZÍT ZA MUŽE					KONZERVOMAT KOUŘEM					DRUH NEROSTU						
					REPUBLIKA ZKR.					OBEC OKR. PÁIBRAM						
	NETEČ- NOST								DOPR. PRO- STŘEDEK							
	MODEL FIATU								KOSTKOVA- NÁ LÁTKA							
PŘÍDELO- VATI								HRDÍ PTÁCI					ŽLUTOHNĚ- DÉ BARVIVO			
								DRUH RE- PRODUKCE HUDBY					SVÁŘENÝ SPOJ			
OPAK POD				LUDOLFOVO ČÍSLO			UPROSTŘED					POKUŠENÍ				
				ZÁBAVNÁ ČINNOST			INICIÁLY HERCE VOJTKA					OPUŠTĚNÉ				
UŽITEK SLOVEN.					HLÁŠKA V KARTÁCH					DOSUD NEPOUŽITÝ					ÚSTNĚ ZRUŠIT	ZTRÁTA MIMICKÝCH PROJEVŮ
					ČÁST SVÍČKY					RADNÍ						
	VCHOD	PERO				VPÁD					POLYNÉSKÉ OSTROVY					
		AKVARIJNÍ RYBKA				STÁT V USA					ŠACHOVÁ VÝHRA					
JESTĚŘI							MUŽSKÉ JMÉNO								ZNAČKA DECIMETRU	
							PODPORU- ČÍK ZKR.								OTCOVÉ ZASTAR.	
HUDEBNÍ STYL				ODPOLEDNE ZKR.				JINAM NÁŘEČ.					KONĚ KNIŽNĚ			
				ELIŠKA DOMÁCKY				ZÁMEZÍ VE SPORTU					NĚMEC			
TAHLE			ČÁST TRASY						3. DÍL TAJENKY							
			INIC. FOTB. PANENKY						ZVRATNÉ ZÁJMEMO							
RUSKÉ POHOŘÍ					MLÁDĚ DOMACÍHO PTÁKA						NEODBOR- NÍCI					
LIDOVÉ OSLOVENÍ PAPEŽE					ROZSUDEK						NÁZEV HLÁSKY S			INICIÁLY ZÁVODNÍKA ENGEHO		